

gències històriques només és patrimoni dels que no tenen res a pelar, dels grups minoritaris.

La campanya no té ni tan sols l'al·licient de l'agressivitat o les guerres declarades. Els debuts televisius —on es lliuren ara les grans batalles— són una bassa d'oli. Poden esclatar flamarades ocasionals, acusacions, però els uns per precaució —els socialistes estan convençuts que els atacs al candidat Pujol són contraproduents— i els altres perquè pensen que no és ètic jugar a bons i dolents —és el cas de Ribó— fan que la temperatura es mantingui sota zero. Hi ajuda el fet que sondejós i enquestes vaticinin que les coses no es mouran gaire d'on són ara. No es preveu, per al nou Parlament, cap canvi espectacular, ni tampoc la irrupció d'alguna nova força.

Potser per això les poques coses que estan animant aquesta campanya tenen ben poc a veure amb els programes dels candidats. És el cas de la vaga dels ensenyants. O de les sonores concentracions del personal de l'ajuntament barceloní. O, fins i tot, de la detenció de Carles Castellanos. Però tampoc es pot dir que això es noti massa. Si de cas, més d'un candidat —mestre i vaguista alhora— arriba tard als actes perquè tot just acaba de sortir d'alguna manifestació. D'altres justifiquen el seu retard perquè els bombers, els municipals o els administratius paralitzen el trànsit a la plaça de Sant Jaume. En darrer terme, l'afer Castellanos ha animat les esquerres a recuperar aquell llenguatge d'«ací es tortura».

Però els veritables protagonistes de les poques pujades de to que s'han pogut escoltar en aquesta campanya han estat els xicots de la Crida. ¿O potser caldria dir que el protagonista ha estat el diari *El País*? A començaments de campanya, el diari explicava que les activitats de la Crida eren finançades —a través de societats pantalla com l'Associació Catalana de Vexil·lologia— per les subvencions rebudes de les Conselleries de la Generalitat. Les acusacions contra el govern convergent i la identificació d'aquest amb les accions de la Crida per part d'alguns mitjans i partits no s'han fet esperar. El candidat Jordi Pujol ha contestat, amb bona lògica, que malament van les coses si alguns partits s'entretenen amb aquests afers. Però el que ha sobtat del tema, més enllà de la veracitat o no del fet, és la facilitat del rotatiu madrileny per accedir a informacions de caràcter reservat, més relacionades amb el secret policial o bancari que amb la investigació estrictament periodística. □

RAFAEL RIBÓ, CANDIDAT D'IC

«El principal valor d'Iniciativa és el seu pluralisme»

Impecable en la presentació, enèrgic en la paraula, Rafael Ribó és, de tots els candidats, el més realista i precís en les seves anàlisis. La seva imatge —que algú ha qualificat d'italiana— és un dels millors actius d'una federació que pretén ser l'alternativa futura a Pujol.

R. Aymerich

¿Comparteix vostè la sensació que aquesta és una campanya anodina?

—Jo no faig campanya per divertir ningú. Intento arribar arreu per explicar els fets, les alternatives i com podem fer avançar tot això. Intento fer-ho amè, però divertit. Tampoc cauré en el que la gent pensa que és una campanya: aquest ha dit no sé què, doncs l'altre és un fill de... No m'aprofito dels escàndols si no són molt greus i trascendents per al país.

—*L'altre dia, en un míting va sonar la Internacional en rus. En un sopar, els joves de l'Entesa cridaven independència... ¿Això d'Iniciativa és una federació ben avinguda?*

—Per a mi, el valor principal d'Iniciativa per Catalunya és el seu pluralisme. No és estrany que els que no desitgen que creixi, presentin aquest pluralisme com un símptoma de disparitat. Nosaltres partim del fet que a Catalunya els valors predominants són els de dretes i que l'esquerra més forta des del punt de vista electoral, el PSC, basa molt la seva política en uns principis que es sustenten molt en el PSOE, però que no són alternativa a Pujol ni enganxen les noves esquerres. Per això cal anar cap a un projecte unitari. Que un pensi en comunisme, o en radicalisme democràtic, o estigui desenganyat de socialisme, o pensi en federalisme o en independència... però que es comprometi a defensar el que hem acordat en conjunt. A mi m'agrada molt un símil que va fer l'altre dia un periodista: «tu pretens una polifonia d'esquerres». Doncs, això, que soni harmònicament.

—*¿Tan malament ho té el PSC per plantejar-se la recuperació dels valors hegemònics de l'esquerra a Catalunya?*

—A veure, valors d'esquerres són

per exemple una determinada visió del pacifisme, la desmilitarització i el desarmament. Doncs resulta que als senyors del PSOE els ha agafat, per raons de pragmatisme o pel que sigui, una flamarada armamentista i nuclearista bastant notable. Un valor d'esquerra és la solidaritat econòmica i la redistribució de la riquesa. Doncs el senyor Felipe González reconeix a Harvard que, en els últims anys, els empresaris s'han enriquit moltíssim a costa dels treballadors i que això ho ha fomentat la seva política econòmica. En això coincideixen amb Pujol, i encara que el PSC verbalment vulgui estar més a l'esquerra que el PSOE, el seu lligam és claríssim. Narcís Serra, el ministre de Defensa, és militant del PSC, i que

jo sàpiga, aquest partit no s'ha desmarcat d'aquesta política.

Això és greu perquè permet que el senyor Pujol s'identifiqui amb aquests valors del mateix PSOE. Amb l'avantatge per a Pujol que en temes de govern, ell encara pot presumir de ser més *pro* que els altres. O bé, com que el PSOE retalla les autonomies, permet al pujolisme amagar el fet que en molts temes autonòmics està d'acord amb el PSOE. Tot això, al carrer no arriba.

—Els dirigents socialistes han fet, els darrers dies, propostes de govern per una majoria de progrés, però sembla que *Iniciativa en fugi com de la pesta...*

—No és que fugim, és que no les considerem, pel mateix que t'acabo de dir. ¿Què és un govern de progrés? ¿El progrés no vol dir res! Si jo dic que necessitem obra pública, sanitat pública, apujar les pensions, etc, ¿per què no ho diuen ells també? No en fugim, és que no trobem —en aquestes propostes— una credibilitat ferma perquè aquestes propostes tinguin versemblança.

—La vostra campanya està farcida de polítics de l'estat, Marcelino Camacho, Kepa Aulestia, Anguita, Camilo Nogueira, gent del PSM... ¿Realment hi ha tanta expectació arreu de l'estat per l'experiència d'*Iniciativa*?

—Sí. Aquesta pluralitat d'esquerres al voltant d'IC ens col·loca en una enorme responsabilitat, perquè vol dir que comencem a sintonitzar, amb matisos, amb gent molt diversa. Sobre la base, i això és importantíssim, que tothom accepta la plurinacionalitat. Crec que una esquerra que no desenvolupi el seu programa polític sobre la plurinacionalitat de l'estat, s'estavella, encara que soni a petulància davant del PSOE.

—¿Això vol dir que podeu trencar el bipartidisme de la política catalana?

—Jo no lligaria les expectatives d'IC amb els resultats ni amb el bipartidisme. Jo nego que existeixi el bipartidisme. Si de cas, aniríem cap a un sistema de partit dominant. Crec que es vol fer creure que a Catalunya només hi ha dues opcions i que tota la resta són escriptorialles. En unes eleccions, és quan més s'hauria de jutjar si el que són escriptorialles són veritables alternatives, IC intentarà desbloquejar aquesta situació amb una política alternativa. Sigui el 29 de maig, on espero que es confirmi el nostre avanç, sigui després.

—A grans trets, ¿quin seria el balanç que feu dels vuit anys de govern Pujol?

—¡Ufff! Mira, el govern de CiU ha partit d'un enorme avantatge. I és que només amb el 27% dels vots, l'any 80,

DOMÈNEC UMBERT

«Hi ha una especulació que torna, com no es veia des de la darrera etapa del franquisme».

i gràcies a un suport parlamentari tan dispar com l'ERC i l'UCD, va poder governar sense fer massa concessions. Va ser l'etapa més vistosa de l'autonomia, quan es tenen menys compromisos, es reben competències i un s'apunta tot el que fa. Això li ha permès de bastir un cert estat d'obres i ser una partidadora de subvencions. ¿Coses positives? TV3, evidentment, malgrat que ha fet una aposta de subcultura i ha renunciat a la producció pròpia.

¿Què ha fet malament? Bé, ells pensen que ho han fet bé —perquè és la seva filosofia—, però en el tema econòmic, han venut el país, han deixat penetrar les multinacionals. Han abandonat el tema de la marginació, encara que ara —i després de vuit anys!— diuen preocupar-se pels que pateixen... Una altra mancança greu és l'ordenació territorial. Catalunya és avui una olla de grills. Hi ha una especulació que torna, com no es veia des de la darrera etapa del franquisme. Hi ha una degradació de les reserves naturals. Jo crec que Convergència és conscient d'això, però no pot fer-hi res perquè hi ha massa interessos electorals pactats per a parar els peus als culpables. I després, és clar, en el tema de l'autogovern. Malgrat que es tenen per nacionalistes, hi ha temes com la policia, el règim local, el finançament, on no s'ha avançat. Ells diran, «tot és culpa de Madrid». Però és que, senyors, ¡han

tingut vuit anys per governar! És més, s'amaga que alguns d'aquests temes s'han pactat a Madrid. Des d'ací s'escriu pel trist paper dels mossos d'esquadra, però són ells els que han pactat la llei de Cuerpos de Seguridad del Estado, que n'és la culpable. En fi, temes com la normalització del català, que trobem insuficient i mancada de recursos. O dels serveis públics —l'ensenyament i la sanitat— que són els veritables talons d'Aquil·les d'aquest govern...

—¿Quines serien les prioritats d'un futur govern d'IC?

—Dirigir totes les energies cap a una política de plena ocupació, i això suposa una política de subvencions i d'innovació tecnològica pròpia. Per dir-ho més clarament: que el creixement econòmic no es pagui amb marginació. Crear un pla director del territori per tal que —a llarg termini— sabéssim què hem de fer d'aquesta terra i dels seus recursos naturals. Tercer, una millora dels serveis públics. Quart, projecció exterior de la llengua i la cultura catalana. Cinqué, una Catalunya amb dos únics nivells administratius. Municipis i comarques per una banda i Generalitat per una altra. I per últim, un acord nacional d'autogovern. No omplir-nos la boca de nacionalisme o federalisme, sinó dissoldre els governs civils, augmentar les dotacions autonòmiques, eliminar les delegacions perifèriques... Déu n'hi do, ¿no? □